

Pradžia>COVID-19 pandemijos poveikis teisingumo srityje>COVID-19 poveikis civilinėms ir bankroto byloms COVID-19 poveikis civilinėms ir bankroto byloms

Latvija

1 COVID-19 poveikis civiliniam procesui

1.1 Civilinio proceso terminai

Rašytinis civilinis procesas, jeigu juo nepažeidžiamos šalių teisės ir teismas mano, kad tai įmanoma. Užuoat atidėjus teismo posėdžius, Latvijoje pereinama prie rašytinio teismo proceso, nebent absoliučiai būtina surengti įprastą teismo posėdį, byla turi būti išnagrinėta labai skubiai arba kyla didelis pavojus, kad bus šiurkščiai pažeistos teisės.

Laikotarpiu nuo kovo 12 d. iki liepos 1 d. sustabdyti **senaties terminai**.

Vykdomo procesas. Nuo 10 iki 60 dienų pratęstas ilgiausias savanoriško teismo sprendimu nustatytų įpareigojimų, susijusių su prekių grąžinimu, skolos išieškojimu ir iškeldinimu iš patalpų, vykdymo terminas, išskyrus atvejus, kai teismo sprendimas turėtų būti vykdomas nedelsiant.

Komerciniai įsipareigojimai. Nuo 30 iki 60 dienų pratęsti sprendimų dėl komercinių įsipareigojimų vykdymo priėmimo terminai.

1.2 Teismų sistemos organizavimas ir teisminės institucijos

Latvijos Respublika paskelbė *Apylinkių (miestų) ir apygardų teismų darbo organizavimo nepaprastosios padėties metu gaires*. Šiose gairėse rekomenduojama, kad, jeigu tai įmanoma, nepaprastosios padėties metu skubiais atvejais teismo posėdžiai būtų rengiami vaizdo konferencijos forma.

Jei teismo posėdyje fiziškai dalyvauja proceso dalyviai, tarp teismo posėdyje dalyvaujančių asmenų turi būti išlaikomas reikiamas atstumas ir turi būti imamasi kitų atsargumo priemonių (patalpos turi būti vėdinamos ir kt.).

Nuo 2020 m. gegužės 12 d., laikydamiesi Ministrų kabineto nustatytų reikalavimų dėl susirinkimų patalpose nagrinėjant bylas, teismai vėl gali rengti fizinius teismo posėdžius.

1.3 ES teisminis bendradarbiavimas

Nepaprastosios padėties metu priimami visi elektroniniu būdu (e. paštu) atsiųsti prašymai ir pridėti dokumentai, kartu išlaikant patikimumo aspektą.

Savitarpio teisinės pagalbos prašymai nuskenuojami, išsaugomi PDF formatu ir iš oficialios Teisingumo ministerijos el. pašto dėžutės persiunčiami užsienio šalims. Taip pat priimami tokie pat būdu parengti kitų šalių prašymai.

Toliau užtikrinamas teisminis bendradarbiavimas, pavyzdžiui, vykdomi prašymai įteikti dokumentus arba surengti posėdį vaizdo konferencijos būdu.

2 Valstybėse narėse priimtos arba planuojamos priimti su nemokumu susijusios priemonės, apie kurias pranešta po pandemijos protrūkio

2.1 Esminės nemokumo priemonės ir priemonės poveikį darančios susijusios sutartys

2.1.1 Sustabdymas nemokumo atveju

2.1.1.1 Pareigos pateikti pareiškimą dėl nemokumo sustabdymas (skolininkai)

-

2.1.1.2 Skolininkų apsauga dėl kreditorių galimybės pateikti pareiškimą dėl nemokumo

Kreditoriams iki 2021 m. kovo 1 d. draudžiama teikti prašymą iškelti juridinio asmens nemokumo bylą, išskyrus atvejus, kai skolininkas nesilaiko savo teisinės apsaugos procedūros (restruktūrizavimo procese).

Iki 2021 m. birželio 30 d. skolininkas neprivalo pateikti prašymo iškelti juridinio asmens nemokumo bylą, nebent 1) nemokumas buvo nustatytas likvidavimo procedūros pradžioje arba eigoje, 2) skolininkas nesugeba laikytis teisinės apsaugos procedūros plano arba 3) skolininkas per du mėnesius nuo nurodytos darbo užmokesčio mokėjimo dienos nesumokėjo viso atlygio darbuotojui, kompensacijos už žalą dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos arba privalomų socialinio draudimo įmokų.

2.1.2 Reikalavimų tenkinimo sustabdymas ir sutarties nutraukimo sustabdymas

2.1.2.1 Bendrieji ir (arba) specialieji reikalavimų tenkinimo ir (arba) tam tikrų rūšių reikalavimų tenkinimo moratoriumai

Skolų išieškojimo moratoriumas netaikomas administraciniams sprendimams, kurie gali būti privalomai vykdomi jau nuo tada, kai įsigalioja, nelaukiant, kol taps neginčijami. Jeigu vykdymo byloje yra priimta nutartis dėl skolininkui mokėtinų lėšų įšaldymo ir nustatyta, kad skolininkas yra užsikrėtęs COVID-19 arba skolininkui taikomas karantinas, prisiekęs antstolis, remdamasis skolininko prašymu, gali atšaukti kredito įstaigai ar kitam mokėjimo paslaugų teikėjui perduotą nutartį dėl pinigų įšaldymo. Kai baigiasi skolininko laikinojo nedarbingumo atostogos, prisiekęs antstolis į kredito įstaigą ar kitą mokėjimo paslaugų teikėją vėl nukreipia išieškojimą iš piniginių skolininko lėšų, parengdamas ir kredito įstaigai ar kitam mokėjimo paslaugų teikėjui nusiųsdamas naują nutartį dėl lėšų įšaldymo, jeigu tai lemia konkrečios vykdymo bylos aplinkybės.

Vykdomo bylose, susijusiose su nekilnojamojo turto perėmimu valdyti, ir bylose dėl asmenų iškeldinimo ir turto pašalinimo iš patalpų antstolis Civilinio proceso įstatyme nurodytame pranešime skolininkui dėl prievolės įvykdyti teismo nutartį ir atlaisvinti patalpas nurodo ne trumpesnę nei 30 dienų terminą.

Jeigu per prisiekusio antstolio nurodytą terminą patalpos neatlaisvinamos arba skolininkas neatvyksta turto perėmimo dokumente nurodytu laiku, prisiekęs antstolis nustato datą, kuri turi būti ne trumpesnė nei trisdešimt dienų nuo prisiekusio antstolio pranešimo perdavimo.

2.1.2.2 Sutarties nutraukimo sustabdymas (bendrosios ir (arba) specialiosios sutartys)

-

2.2 Civilinių, įskaitant nemokumo, teismo bylų sustabdymas ir procedūrų sustabdymas

Užuoat atidėjus teismo posėdžius, Latvija perėjo prie rašytinio teismo proceso, išskyrus atvejus, kai tikrai būtina surengti įprastą teismo posėdį. Teismas nusprendžia posėdį rengti daugiausia vaizdo konferencijos būdu, kai jame dalyvauja juridinis asmuo, taip pat tais atvejais, kai byla vedama per advokatą.

Be to, kol dėl COVID-19 infekcijos plitimo kyla grėsmė epidemiologinei saugai, pareiškimus dėl teisinės apsaugos procesų, juridinio asmens nemokumo bylų ir fizinio asmens nemokumo bylų galima teikti elektroniniu būdu.

2.3 Kitos nemokumo priemonės (pvz., susijusios su ieškiniais dėl sandorio pripažinimo negaliojančiu, reorganizavimo planais, neoficialiais susitarimais ir kt.)

Iki 2021 m. birželio 30 d. **skolos grąžinimo plano vykdymas** (fizinio asmens nemokumo bylos dalis) gali būti sustabdytas; planų įgyvendinimo laikotarpis pratęsiamas tiek, kiek galiojo sustabdymas.

Kreditorių komiteto posėdžiai gali būti rengiami nuotoliniu būdu (ši nuostata dar taikoma, tačiau Nemokumo įstatyme ji buvo įtvirtinta kaip nuolatinė nuostata).

Iki 2021 m. birželio 30 d. **Teisinės apsaugos proceso priemonių plano įgyvendinimo laikotarpis** gali būti nustatytas iki ketverių metų (naujiems ir dar nepratęstiems planams), jei sutinka dauguma Nemokumo įstatyme nurodytų kreditorių. Iki 2021 m. birželio 30 d. teisinės apsaugos proceso priemonių planai,

kurie jau buvo vieną kartą pratęsti arba iš pradžių buvo nustatyti ketveriems metams, gali būti pratęsti dar vieniems metams, jei sutinka dauguma Nemokumo įstatyme nurodytų kreditorių.

Be to, priimant sprendimą patenkinti valstybės užtikrinamus **darbuotojų reikalavimus**, bus atsižvelgiama į kreditorių galimybės pateikti pareiškimą dėl nemokumo ribojimą.

2.4 Susijusios ne nemokumo priemonės (mokėjimo atidėjimas, banko paskolos, socialinė apsauga, sveikatos draudimas, verslo subsidijos)

Mokesčių mokėtojai, kuriems mokesčių mokėjimo terminas buvo pavėlinatas dėl COVID-19 plitimo, iki 2021 m. birželio 30 d. turi teisę kreiptis į Mokesčių inspekciją dėl mokesčių atidėjimo (laikotarpiui iki trejų metų). Delspinigiai šiuo atveju neskaičiuojami.

Vietos valdžios institucijos turi teisę nustatyti kitus nekilojamojo turto mokesčio mokėjimo 2020 ir 2021 m. terminus, negu nustatyta Nekilojamojo turto mokesčio įstatyme, atidėdamos šių mokesčių mokėjimą vėlesniam atitinkamų mokesčių metų laikotarpiui. Vietos valdžios institucijos šiuo atveju netaiko delspinigių.

Taikoma administracinės ir finansinės įmonių naštos mažinimo programa, reikalinga dėl lėto permokėto PVM grąžinimo ir didinanti įmonių apyvartinį kapitalą. Pratęsiamas nekilojamojo turto mokesčio mokėjimo terminas (taikoma 2020, 2021 m.).

COVID-19 padarinius patyrusioms įmonėms ir jų darbuotojams taikomos kelios pagalbos programos atsigavimui ir augimui užtikrinti:

Dotacijos už prastovas mokesčių mokėtojams, kad jie COVID-19 krizės aplinkybėmis galėtų tęsti savo veiklą (teikiamos iki 2021 m. birželio 30 d.)

Dotacijos mokesčių mokėtojams, kad jie COVID-19 krizės aplinkybėmis galėtų tęsti savo veiklą (teikiamos iki 2021 m. birželio 30 d.)

Dotacijos nuo COVID-19 krizės nukentėjusioms įmonėms, siekiant užtikrinti apyvartinio kapitalo srautą (teikiamos iki 2021 m. birželio 30 d.)

Garantijos nuo COVID-19 plitimo nukentėjusioms didelėms įmonėms (teikiamos iki 2021 m. birželio 30 d.)

Paskolos ir jų palūkanų subsidijos verslo subjektams konkurencingumui skatinti.

Mažosioms ir vidutinėms įmonėms taikoma Mažųjų paskolų ir startuoliams skirtų paskolų programa apyvartiniam kapitalui palaikyti ir investicijoms skatinti (taikoma iki 2023 m. gruodžio 31 d.).

Teikiamos garantijos turizmo veiklos vykdytojams (iki 2023 m. gruodžio 31 d.).

Teikiamos paskolų atostogų garantijos (iki 2021 m. birželio 30 d.).

Teikiamos paskolos apyvartiniam kapitalui (iki 2021 m. birželio 30 d.).

Teikiamos eksporto kreditų garantijos (iki 2021 m. birželio 30 d.).

Veikia kapitalo fondas didelėms įmonėms (iki 2021 m. birželio 30 d.).

Taikoma Programa užimtumui nuo COVID-19 krizės nukentėjusiose eksportuojančiose įmonėse skatinti (iki 2020 m. lapkričio 30 d.).

Taikoma Paramos programa užimtumui nuo COVID-19 krizės nukentėjusiose turizmo sektoriaus įmonėse skatinti.

Teikiama parama viešbučių veiklos sąnaudoms padengti (iki 2020 m. gruodžio 18 d.).

Dėl COVID-19 plitimo ir vyriausybės nustatytų apribojimų teikiama prastovų išmoka (iki 2020 m. birželio 30 d.).

Vykdoma programa tarptautiniam konkurencingumui ir eksportui skatinti (iki 2023 m. gruodžio 31 d.).

Vykdomi mokymai darbuotojų įgūdžiams gerinti (iki 2023 m. gruodžio 31 d.).

Paskutinis naujinimas: 27/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.